

832 SAYILI SAYIŞTAY KANUNU

(27.02.1967 tarih ve 12538 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş

Sayıştayın görev ve yetkisi

Madde 1- Sayıştay, genel ve katma bütçeli dairelerin gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini yargılama yolu ile kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

Sayıştay yargı ve karar organları

Madde 2- Sayıştay kuruluşuna dahil yargı ve karar organları şunlardır:

- a) Daireler,
  - b) Daireler Kurulu,
  - c) Temyiz Kurulu,
  - d) Genel Kurul,
  - e) Yüksek Disiplin Kurulu,
  - f) Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu.
- Hazine temsilcisi sıfatıyla savcılık bu kuruluşa dahildir.

Sayıştay mensupları

Madde 3- Sayıştay mensupları şunlardır:

1. Meslek mensupları:
  - a) Birinci Başkan, Daire Başkanları ve Üyeler,
  - b) **(1260 S.K. 17. Mad. ile kaldırıldı)**
  - c) Raportörler,
  - ç) Uzman Denetçi, Başdenetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları,
2. Yönetim mensupları:
  - a) **(1260 S.K. 17.mad. ile kaldırıldı)**
  - b) Müdürler, Müdür Yardımcıları ve Memurlar.
3. Savcı ve Savcı Yardımcıları.

İKİNCİ BÖLÜM

Birinci Başkan ve Üyelerin Nitelikleri

Madde 4- (Değişik: 1/11/1990 - 3677/1 md.)

Sayıştay Birinci Başkanı ve üyelerinin en az dört yıllık yüksek öğrenimi bitirmesi ve aşağıda sayılan niteliklerden en az birini taşıması şarttır.

A. Birinci Başkanlık için :

- a) Sayıştay Daire Başkanlığı veya üyeliğinde,
- b) Bakanlık, Müsteşarlık, Müsteşar Yardımcılığı ve Valilikte,

c) Genel ve Katma bütçeli dairelerin veya diğer kamu kurumlarının Genel Müdürlük veya Başkanlık görevlerinde,

d) Bakanlıkların teftiş kurulları ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlıklarında,

e) Yüksek Öğretim Kurumlarında hukuk, iktisat, işletme, muhasebe, Maliye ve Kamu Yönetimi profesörlüklerinde,

Bulunmuş olmak.

B. Üyelik için :

a) Birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az dört yıl süreyle başarılı görev yapmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini kaybetmemiş Sayıştay Meslek Mensupluğu ve savcı yardımcılığında,

b) Sayıştay Savcılığında,

c) (A) fıkrasının b, c, d, e bentlerinde sayılan görevlerde,

d) **(Ek: 4/7/1996 - 4149/1 md.)** Lisans düzeyinde yüksek öğrenimi tamamladıktan sonra kamu hizmetinde en az yirmi yıl çalışmış olmak kaydıyla, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı merkez denetim elemanlığı görevlerinde,

Bulunmuş olmak.

Birinci Başkanın seçimi

Madde 5- (Değişik: 4/7/1996 - 4149/2 md.)

Sayıştay Birinci Başkanı, bu Kanunda yazılı niteliklere sahip isteklilerden Ek 8 inci madde esaslarına göre Sayıştay Başkan ve Üyeleri Ön Seçim Geçici Komisyonunca belirlenecek iki aday arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca gizli oyla seçilir.

Birinci Başkan seçilebilmek için Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olmamak kaydıyla ilk oylamada mevcudun salt çoğunluğunun oyu aranır. İlk oylamada sonuç alınmadığı takdirde, ikinci oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

Birinci Başkanın görev süresi yedi yıldır. Süresi biten yeniden seçilebilir. Yeniden seçilemeyen veya seçime girmeyen Birinci Başkanın görev süresi yeni Başkan göreve başlayınca kadar devam eder. Görevi sona eren Birinci Başkan boş kadro şartı aranmaksızın Sayıştay üyesi olarak göreve devam eder, boşalan ilk üye kadrosu kendisine tahsis edilir.

Üyelerin seçimi

Madde 6- (Değişik: 4/7/1996 - 4149/3 md.)

Sayıştay'da boşalan üyeliklerin beşte üçü Sayıştay Meslek Mensuplarından, geriye kalanlarının en az yarısı Maliye Bakanlığı Meslek Mensuplarından olmak üzere, 4 üncü maddenin (B) fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan diğer adaylar arasından seçilir. Bu oranların uygulanmasından tamsayı yanında meydana gelen kesirler bir adet olduğu takdirde Sayıştay Meslek Mensupları, iki adet olduğu takdirde, biri Sayıştay Meslek Mensupları, diğeri ise Maliye Bakanlığı kontenjanına aktarılır.

Sayıştay Başkanlığı boşalan üyelik sayısının beşi bulunduğu tarihten itibaren yedi gün içinde başlamak üzere Resmi Gazete ve diğer basın ve yayın organları kanalı ile seçim için duyuru yapar. Başvurular Sayıştay'a yapılır. Üye adaylığı için başvuru süresi, ilk duyuru tarihinden itibaren bir aydır.

Sayıştay Genel Kurulunca, Sayıştay'a başvuranların sicilleri üzerinde yapılacak inceleme sonucunda, bu Kanunda yazılı niteliklere sahip oldukları anlaşılanlar arasından mevcut üye sayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile her boş yer için dörder aday seçilir. Aday seçimi, başvuru süresinin bitiminden itibaren otuz iş günü içerisinde sonuçlandırılır. Seçim sonuçları, seçimi takip eden üç iş günü içerisinde Sayıştay Başkanlığınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur. Otuz iş günlük sürede seçim tamamlanamadığı takdirde Sayıştay Başkanlığı aday adaylıkları kabul edilmiş olanların tümünü kontenjan gruplarını da belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar. Bu durumda, aday seçimi müteakip fıkra da belirtilen usule göre yapılır.

Sayıştay Başkanlığınca bildirilenler arasından bu maddenin birinci fıkrasındaki dağılım oranları dahilinde Ek 8 inci madde esaslarına göre boş üyelik sayısının iki katı kadar belirlenen adaylar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulur. Dağılım oranları dahilinde gösterilen

adaylar için ayrı ayrı listeler halinde, birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır. Seçilecek üyelerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır. Seçimde, kontenjan gruplarının oranları dahilinde en çok oyu alan adaylar seçilmiş sayılır.

Başkan ve üyelerin teminatı

Madde 7- Sayıştay Başkan ve üyeleri azlolunamaz. Kendileri istemedikçe 65 yaşından önce emekliye ayrılamaz. (95 inci madde hükmü sakıdır.)

(Ek : 4/7/1996-4149/4 md.) Ancak Sayıştay Birinci Başkanı ve üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının önerisi üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyu ile görevden alınabilir.

Memuriyetten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giymiş olanların görevleri kendiliğinden, görevini sağlık bakımından yerin getiremeyeceği tam teşkilatlı resmi sağlık kurulu raporuyla kesin olarak anlaşılanların da Sayıştay Genel Kurul kararıyla görevleri sona erer.

Savcı ve yardımcılarının nitelikleri, atanmaları

Madde 8- (1260 S.K.1.Mad.ile değişik) Sayıştay Savcısı ve yardımcıları, Sayıştay Birinci Başkanının mütalâası alındıktan sonra Maliye Bakanlığınca yapılacak teklif üzerine ortak kararname ile atanırlar.

Bunların , Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat Fakülteleriyle, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinden veya öğretim itibariyle bunlara denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içindeki veya dışındaki fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş ve sonradan mali ve iktisadi konularla ilgili görevlerde en az on yıl başarı ile çalışmış olmaları şarttır.

Raportör ve denetçilerin nitelikleri, mesleğe alınmaları

Madde 9- Raportör, uzman denetçi, başdenetçi ve denetçiler denetçi yardımcılığından yetişirler.

Denetçi yardımcılığına, Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat Fakülteleriyle İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinden veya öğretim itibariyle bunlara denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içi veya yurt dışındaki fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olanlar arasın-dan açılacak sınavı kazananlar Birinci Başkan tarafından aday olarak atanırlar.

Sınava girebilmek için 31 yaşından gün almamış ve Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde gösterilen genel nitelikleri haiz olmak şarttır.

Adaylık süresi en az bir, en çok iki yıldır. Adaylık süresi sonunda:

Bilgi, çalışma ve ahlâk bakımından hizmete elverişli görülenler Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayıyla denetçi yardımcılığına atanırlar.

Hizmete elverişli görülmeyenlerin görevine Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla son verilir.

Denetçi yardımcıları bir meslek kursuna veya stajına tabi tutulurlar.

Kursta okutulacak nazari ve tatbiki derslerle stajın şekil ve şartları, kursun veya stajın süresi kurs veya staj sonundaki sınav usulleri ve diğer hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

Denetçi olabilmek için kurs veya stajdan sonra yapılacak meslek sınavını başarmak şarttır.

Sayıştay meslek mensupları ile savcı ve yardımcılarının yükselme süreleri iki yıldır.

Genel Sekreter ve yardımcıları

Madde 10- (1260 S.K. 2.Mad. ile değişik) Birinci Başkanın seçeceği bir üye Sayıştay Genel Sekreterliği görevini yapar.

Genel Sekretere, Birinci Başkanın onayı ile dördüncü ve daha yukarı derecelerdeki meslek mensuplarından en çok üç yardımcı verilir.

Raportör ve denetçilerin atanmaları

Madde 11- (1260 S.K. 3.Mad ile değişik) Raportör, Uzman Denetçi, Başdenetçi ve denetçiler, Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

Yönetim mensuplarının nitelik ve atanmaları

Madde 12- Müdür ve yardımcılarının, şef ve memurların, Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde yazılı nitelikleri taşımaları gerekir. Bunlar, Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı üzerine Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

Yönetim mensuplarının sınıflandırılması

Madde 13- Yönetim mensupları için Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre sınıflar tesis edilir.

Yönetim mensuplarının Devlet Memurları Kanunu gereğince yapılacak yükseltme ve kademe ilerlemeleriyle, disiplin ve ceza kovuşturmalarında yetkili kurul, Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sayıştay yargı ve karar organlarının kuruluş, işleyiş, görev ve yetkileri

Daireler

Madde 14- (3162 S.K. 1.Mad. ile değişik) Bir Başkan ile altı üyeden kurulu daireler birer hesap mahkemesidir. Daireler, bir başkan ve dört üye ile toplanır; hüküm ve kararlar oy çokluğuyla verilir.

Daireler;

a) Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılayarak hükme bağlar.

b) Gerektiğinde, genel uygunluk bildirimleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak diğer raporlar hakkında görüş bildirir.

c) Birinci başkan tarafından görüşülmesi istenilen konular hakkında karar verir.

Daire başkanlığının boşalması, daire başkanının izinli veya özürlü olması veya birinci başkanlığa vekalet etmesi halinde en kıdemli üye daire başkan vekilliğini yapar. Kıdemde esas, üyeliğe seçilmez.

Daireler Kurulu

Madde 15- (1260 S.K. 4.Mad. ile değişik) Daireler Kurulu, Temyiz Kuruluna seçilen Başkan ve üyelerin dışında kalan Başkan ve üyelere kurulur.

En kıdemli Daire Başkanı Kurula Başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Kanuni mezuniyet veya münhal üyelik sebebiyle toplantı yeter sayısının sağlanamadığı hallerde, dairelerden kurula ayrılmış bulunan üye sayısını aşmamak ve o toplantıya münhasır olmak kaydıyla Kurul Başkanı tarafından yeter sayıyı sağlayacak kadar üye toplantıya davet edilebilir. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Daireler Kurulu 105 inci madde gereğince verilecek Sayıştay mütalaasını tespit eder.

Daireler Kurulu bu kanunla kendisine verilmiş olan diğer görevleri yapar ve Birinci Başkan tarafından incelenmesi istenen konularla işlemleri görüşerek karara bağlar.

Savcı doğrudan doğruya veya Kurul Başkanının çağrısı üzerine oy hakkı olmamak şartıyla Kurula katılabilir.

Temyiz Kurulu

Madde 16- Temyiz Kurulu 4 yıl için Sayıştay Genel Kurulunca daire başkanları arasın-dan seçilecek 4 daire başkanı ile her daireden seçilecek 2 üyeden kurulur.

Her yıl kurul üyelerinin dörtte biri yenilenir. Üyeliği sona erenlerin yeniden seçilmeleri caizdir.

Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Duruşmalı oturumlarda savcı kurul huzurunda savunmasını yapar.

(1260 S.K. 5.Mad. ile değişik) Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Kanuni mezuniyet ve münhal üyelik sebebiyle toplantı yeter sayısının sağlanamadığı hallerde, dairelerden Kurula seçilmiş bulunan üye sayısını aşmamak ve o toplantıya münhasır olmak kaydıyla Kurul Başkanı tarafından yeter sayıyı sağlayacak kadar üye toplantıya davet edilebilir. Mevcudun çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Kararı temyiz edilen daire başkan ve üyelerinin oy hakkı olamaz.

Temyiz Kurulu üyeleri 22 nci maddede gösterilen görevleri de yapar.

Temyiz Kurulu Sayıştay dairelerince verilen ilâmların son hüküm merciidir.

Genel Kurul

Madde 17- Genel Kurul, Birinci Başkanın Başkanlığı altında daire başkanlarıyla üyelerden kurulur.

Genel Kurul bu kanunla kendisine verilmiş olan görevleri yapar ve Birinci Başkan tarafından incelenmesi istenilen diğer konu ve işlemleri görüşerek karara bağlar.

Savcı doğrudan doğruya veya Birinci Başkanın çağrısı üzerine; oy hakkı olmamak şartıyla, Genel Kurulda bulunabilir.

(Değişik : 4/7/1996-4149/5 md.) Genel Kurul mevcut üye sayısının en az üçte ikisi ile toplanır, mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliğinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

İdari nitelikteki kararların birleştirilmesi

Madde 18- Dairelerin kararları veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede aykırılık bulunur veya bir içtihadın değişmesine lüzum görülür ya da bu mahiyette bütün işlemlere uygulanabilecek kararlar almaya ihtiyaç duyulursa, mesele Genel Kurulda görüşülerek karara bağlanır. Bu meselenin görüşülmesinde savcı da bulundurulur.

Sayıştaya ilişkin kanun tasarısı ve teklifleri

Madde 19- Sayıştaya ilişkin olarak yapılan kanun tasarısı ve teklifleri hakkında görüşlerini tesbit etmek, vize ve denetleme işleri için yönetmelikler yapmak, Genel Kurulun görevleri arasındadır.

Savcı

Madde 20- Savcı aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- a) Hesapların incelenmesi ve yargılanması safhalarında iddia ve düşüncesini bildirmek,
- b) Uygunluk bildirimlerinin ve Cumhuriyet Senatosuyla Millet Meclisine sunulacak raporların Sayıştay Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında hazır bulunarak görüşünü açıklamak,
- c) Kanunların sorumlular hakkında cezai veya inzibati kovuşturmayı emrettiği hususlarda buna ait hükümlerin uygulanmasını izlemek,
- ç) Hesapların yargılanması sırasında veya her hangi bir suretle sorumluların cezai veya inzibati cezayı gerektiren hallerine vakıf olduğu takdirde durumu Maliye Bakanlığına ve diğer ilgili makamlara yazı ile bildirmek,
- d) Birinci Başkan tarafından verilen işleri görmek,

- e) Kanunda yazılı süreler içinde hesaplarını vermeyen saymanlar hakkında yapılacak işlemler dolayısıyla düşüncesini bildirmek,
- f) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sayıştay mensuplarının görev ve yetkileri

Birinci Başkan

Madde 21- Birinci Başkan Sayıştayın en büyük âmiri olup Sayıştayın genel işleyişinden sorumludur. Genel Kurulun Başkanıdır. Gerekli gördükçe temyiz ve daireler kuruluna da başkanlık eder. Bu kurullara verilecek işleri düzenler ve görüşmeleri yönetir.

Birinci Başkan, Sayıştaya düşen bütün ödevlerin iyi yapılmasını ve iç yönetimin düzenli bir surette yürütülmesini sağlamak için gereken tedbirleri alır.

Daire Başkanlarının ve üyelerin dairelere ayrılması, işlerin dairelere dağıtılması, denetçilerin ve personelin görevleri ve görev yerlerinin tayin ve tesbit olunması, denetleme gruplarının kurulması, hesapların merkezde veya yerlerinde incelenmelerine ilişkin programların yapılması Birinci Başkana aittir.

Birinci Başkan görevinde bulunamayacağı zaman daire başkanlarından birini yerine vekil bırakır. Vekil tayin etmemiş olduğu veya Birinci Başkanlığın açık bulunduğu hallerde daire başkanlarının en kıdemlisi vekillik yapar.

Daire başkanları ve üyeler

Madde 22- Daire başkanları, dairelerine ayrılan hesapların yargılama ve bunlara ilişkin tutanak ve ilâmların düzenlenme ve sonuçlandırılması işleriyle ve diğer işlerin yapılmasını sağlamakla görevlidir.

Üyeler denetçi raporlarını inceler ve düşüncelerini yazılı olarak belirtir ayrıca bu kanunda gösterilen diğer işleri yapar.

Genel Sekreter

Madde 23- (1260 S.K. 6.Mad. ile değişik) Genel Sekreter yönetim işlerinde Birinci Başkanın yardımcısıdır.

Birinci Başkan, kendisine bu kanunla verilmiş yönetime ilişkin görevlerden bir kısmını kendi adına yürütme görevini Genel Sekretere verebilir.

Genel Sekreter, denetim gruplarıyla şubelerini ve idari şubeleri Birinci Başkan adına yönetir ve denetler.

Mesleki araştırma, inceleme ve yayın işlerini düzenler.

Genel Sekreter Genel Kurula ve Daireler Kuruluna üye sıfatıyla katılır.

Genel Sekreter yardımcıları, Genel Sekretere verilmiş görevlerin yerine getirilmesinde yardımcı olurlar. Bunlar arasındaki iş bölümü Genel Sekreterce yapılır.

Raportörler

Madde 24- Raportörler, bağlı buldukları daire ve kurullara bu kanunla verilen görevlerle ilgili kararları yazmak ve verilen hükümler dairesinde tutanak ve ilâmları düzenlemek ve bunların gerektirdiği diğer bütün işlemleri yapmakla görevlidirler.

Denetçiler

Madde 25- Denetçiler, incelenmek üzere Birinci Başkanlıkça veya onun adına grup şeflerince kendilerine verilen idare hesaplarıyla kesin hesapları ve işlemleri, kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelerdeki esas ve usuller dairesinde inceleyerek sonucunu birer raporla Birinci Başkanlığa bildirmek ve bu kanunla verilen diğer Sayıştay hizmetlerini yapmakla görevlidirler.

Denetçiler; anlam, uygulama veya sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini zarara uğraticı nitelikte gördükleri kanun, tüzük, yönetmelik, kararname ve sair mevzuat hükümlerini, inceleme sırasında tesbit ederek bunları gerekçesiyle birlikte ve yazılı olarak Birinci Başkanlığa bildirirler. Birinci Başkan, bu bildirimleri derhal Genel Kurula havale eder ve bunlardan Genel Kurul kararıyla kabule değer görülenler üç aylık raporlarla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine sunulur.

Denetçiler tarafından hesap ve işlemlerin inceleme usulleri denetleme gruplarının çalışma şekilleri ile grup şeflerinin görev ve sorumlulukları bir talimatta belirtilir.

Yönetim mensupları

Madde 26- Sayıştayın işlemesiyle ilgili yönetim işleri bu kanuna bağlı kadrolarda yazılı memurlar tarafından yapılır.

Kurulacak yönetim dallarının görevleriyle bu görevlerin yapılma yolları, ilgililerin sorumluluk dereceleri yönetmeliğinde gösterilir.

Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu

Madde 27- Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu iki takvim yılı için Genel Kurulca seçilecek bir daire başkanı, bir üye, bir uzman denetçi veya raportör, başdenetçi ile Genel Sekreterden kurulur.

Aynı şekilde birer yedek seçilir.

Kurula daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar verir.

(1260 S.K. 16.Mad. ile değişik) Uzman denetçi veya raportör, başdenetçi, şahıslarını ilgilendiren konuların görüşüldüğü toplantılara katılamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sayıştayın görev ve yetkileri

Sayıştayın görevleri

Madde 28- Sayıştay aşağıda gösterilen görevleri yerine getirir:

I- A) Genel ve katma bütçeli dairelerin,

B) (A) bendinde yazılı daireler tarafından sermayesinin yarısı veya yarısından fazlasına katılmak suretiyle sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan kurum ve teşebbüslerin,

C) Kanunlarla Sayıştay denetimine tabi tutulan diğer kurumların bütün gelir, gider ve mallarıyla nakit, tahvil, senet gibi kıymetlerinin (Emanet niteliğinde olanlar dahil) alınıp verilmesini, saklanma ve kullanılmasını denetler. Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılayarak kesin hükme bağlar.

II- Devlete ait ikraz, istikraz ve taahhütlerle çeşitli kaynaklardan bağış ve yardım suretiyle elde edilen nakdi veya aynı kıymetleri, Hazine bonolarını, bütün kefalet, kredi ve Hazine avanslarını kaydedip denetler.

III- (3162 S.K. 2.Mad. ile değişik) Genel ve katma bütçelere ilişkin genel uygunluk bildirimlerini, Anayasada belirtilen süre içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

IV- Gerektiğinde mali işlere ve hesap usulleriyle gelir tahakkuk sistemlerine dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine rapor verir.

V- Denetimine tabi kuruluşların hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda gerekli gördüğü hususlara dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine rapor verir.

VI- Sayıştay, kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir.

Sayıştayın yetkileri

Madde 29- Sayıştay, bu kanunla veya diğer kanunlarla yüklendiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında Bakanlık, kurul ve kurumlarla, idare amirlikleriyle, sayman ve diğer sorumlularla doğrudan yazışmaya, gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları vasıtasıyla görmeye veya dilediği yere getirtmeye ve sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırmaya, bakanlık, daire ve kurumlardan temsilci istemeye yetkilidir.

Sayıştay denetimine giren işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, Devlet, özel idare, belediye ve sair bütün resmi kurum ve kurullarla diğer gerçek ve tüzel kişilerden (Bankalar dahil) isteyebilir.

Sayıştay denetimine giren daire ve kurumların işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri ve hizmetleri görevlendireceği mensupları veya bilirkişiler tarafından yerinde ve işlem ve olayın her safhasında incelemeye yetkilidir. Bilirkişinin hukuki durumu, yetkisi ve sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Bu maddenin uygulanmasında izlenecek usul ve esaslar yönetmeliğinde belirtilir.

Bu madde gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak yerine getirmeyen birinci ve ikinci fıkralarda yazılı ilgililer hakkında, Sayıştayın istemi üzerine dairelerince disiplin kovuşturması yapılmakla beraber bu gibiler için ayrıca genel ve özel hükümler dairesinde işlem de yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Tescil ve önceden vizeye tabi işlemler

Madde 30- (1260 S.K. 7.Mad. ile değişik) Sayıştayın denetimine tabi daire ve kurumlarca harcamaya ilişkin olarak yapılan sözleşmelerle her türlü bağitlar tescile, genel ve katma bütçeli dairelerin kadro ve ödenek dağıtım işlemleri önceden vizeye tabidir.

(3162 S.K. 3.Mad. ile ek) Askeri kadrolar hakkında yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz. Bunların Sayıştaya gönderilme, saklanma ve yok edilme usulleri, ilgili bakanlık ve Sayıştayın görüşü alınmak suretiyle, gizlilik ilkesi gözönünde tutularak Başbakanlıkça saptanır.

Sözleşmeler ile bağitların, dayanakları ile birlikte, bağit tarihinden itibaren üç gün içinde Sayıştay'a gönderilmeleri zorunludur. Bu sözleşme ve bağitlar Sayıştay'ca tescil edilmedikçe uygulanamaz.

(3162 S.K. 3.Mad. ile değişik) Ancak 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 64 üncü maddesi uyarınca ve Bütçe Kanunları ile vizeden istisna edilen sözleşmelerle ivedilik ve gizlilik sebebi ile eksiltmeden istisnasına Bakanlar Kurulunca karar verilen hususlar ve yabancı memleketlerde yapılan satın almalara ilişkin sözleşmeler bu hükmün dışındadır.

Harcamaların kısa dönemde incelenmesi

Madde 31- (Mülga: 10/12/2003 – 5018/81 md.)

Vize ve tescilde uygulanacak usul

Madde 32- (Mülga: 10/12/2003 – 5018/81 md.)

Kesin geri çevirme

Madde 33- (.Mülga: 10/12/2003 – 5018/81 md.)

Madde 34 - 35 – (Mülga: 21/5/1970 - 1260/17 md.)

Tescile tabi olmayan sözleşmelerin Sayıştay'a gönderilmesi

Madde 36- – (Mülga: 10/12/2003 – 5018/81 md.)

İnceleme süresi

Madde 37- –(Mülga: 10/12/2003 – 5018/81 md.)

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetleme

Genel esaslar

Madde 38- Sayıştay denetimine giren idare ve kurumların;

a) Gelir, gider ve mal işlemlerini, bu işlemlere ait sayman hesaplarını bütün kayıt ve belgeleriyle birlikte incelemek ve neticede bütün bu işlem ve hesapları yargılama yolu ile;

b) Bütçe hesabının ve bu nitelikteki diğer hesapların kesilmesini, sayman hesaplarının sonuçlarını, ilgisine göre kesin hesap kanunu tasarıları veya kesin mizan ve bilânçolarla karşılaştırmak suretiyle;

c) Kanunlarda belirtilen diğer konuları ilgili daire ve kurumlardan alınacak bilgi ve belgeleri incelemek ve Sayıştayda gerekli kayıtları kurmak suretiyle;

Denetler.

Askeri kadrolarla askeri teçhizat, levazım, ayniyat, fabrika ve müesseseler, Sayıştay denetimine tabidir. Ancak, bunların denetim usulleri, Sayıştayın görüşü alındıktan sonra Milli Savunma ve Maliye Bakanlıklarınca yapılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Hesapların verilme zamanı

Madde 39- Hesap ve işlemleri Sayıştayın denetimine giren idare ve kurumların kanunlarına göre bir bütçe veya hesap yılı veya hesap devresi içindeki bütün gelirlerinin, giderlerinin ve mallarının hesapları saymanlar tarafından en geç mahsup devresini takibeden bir ay içinde Sayıştaya verilir.

Mal işlemlerinin hesap devresi, 5 yıldan fazla olmamak şartıyla ilgili saymanlık işlemlerinin durumuna göre, Sayıştayca tesbit olunur.

Hesap ve işlemlere ait belge, kayıt, defter ve cetvellerin yıl veya hesap devreleri içinde, bir aydan fazla olmamak üzere, belirtilecek müddetler sonunda gönderilmesine veya yerinde incelemeye hazır bulundurulmasına Sayıştayca karar verilebilir. Bu hal yukarıdaki fıkralar gereğince yıl veya hesap devreleri sonlarındaki hesap verme mecburiyetini kaldırmaz.

Hesapların niteliği

Madde 40- Gelir, gider ve mal işlemlerinin hesapları Sayıştaya ayrı ayrı verilir. Daire ve kurumların bir bütçe veya hesap yılında veya özel kanuna göre kabul edilmiş olan hesap devresi içinde:

a) Tahakkuk eden ve tahsil edilen bütün gelirlerin, gelir artıklarının ve emanetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gelir hesabını;

b) Yapılan harcamaların ve bunlara ilişkin olarak alınan para ve sair kıymetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gider hesabını;

c) Mevcut ve alınan, sarf olunan, satış, yoketme veya sair suretlerle elden çıkarılan her türlü malların ve eşyanın miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, mal hesabını teşkil eder.

28 inci maddenin 1 (B) ve (C) bendlerinde söz konusu sabit veya döner sermayeler veya fonlar veyahut kurumların yetkili mercilerce onaylanmış bütçe ve kadrolarıyla kesin hesapları ve

bunlarla ilgili kararlar, bilânço esasına göre hesap yürüten kurumlarda ise kesin mizan ve bilânçolar, Sayıştaya verilecek hesaplara dahildir.

Yukarıdaki fıkralarda sözü geçen cetvel, defter ve belgelerin cins ve nevileri ve verilme devreleri, Sayıştayca bir genelgeyle belirtilir.

Özel mevzuatına göre bir saymanın aynı zamanda gelir, gider ve mal işlemlerinin yapmakla görevli olması halinde, hesapların bu işlemlerin tamamına veya bir kısmına şamil olması veya ayrı ayrı verilmesi hallerini ve hesapların verilme tarz ve şekillerini, Sayıştay bir genelgeyle tesbit ederek ilgili idare, kurum ve saymanlara tebliğ eder.

Saymanlar

Madde 41- Sayıştaya hesap vermekle yükümlü olan saymanlar şunlardır :

1. Gelir saymanları;
2. Gider saymanları;
3. Mal saymanları.

Sayman durumunda olanlar

Madde 42- Usulüne uygun olarak sayman sıfatıyla görevlendirilmediği halde kendiliğinden veya verilen emir üzerine gelirleri toplayan harcayan ve malları saklayan ve idare edenler de bu işlemler bir saymanın hesabına dahil edilmediği takdirde, sayman addolunur ve kanun hükümleri gereğince sayman sıfatıyla hesabını Sayıştaya vermeye zorunlu olup saymanlar hakkındaki sorumluluk bunlar hakkında da uygulanır.

Eğer bu hal amirlerinin yazılı emirleri üzerine cereyan etmiş ise sorumlulukta onlar da ortaklırlar.

Saymanlıkların ve saymanların Sayıştaya bildirilmesi

Madde 43- Bakanlıklar ve katma bütçeli dairelerle Sayıştay denetimine tabi olan bütün idare ve kurumlar her hesap yılı başından önce merkez yurt içi ve yurt dışındaki bütün kuruluşlarına giren saymanlıkların nevileri ile buldukları mahalleri, görev sahalarının hudut ve şümülünü, saymanlıklara bağlı mutemetliklerle depo, ambar ve benzeri işyerlerinin açık adreslerini, görev başındaki saymanların ad ve soyadlarıyla sicil numaralarını, aylık, ücret ve derecelerini Sayıştaya bildirmekle ve sorumluların imza sirkülerlerini göndermekle yükümlüdürler.

Yıl içinde yapılan değişiklikler ve değişiklik tarihinden itibaren en çok bir ay içinde aynı suretle Sayıştaya bildirilir.

Saymanların hesap vermesi

Madde 44- Hesaplar, saymanlar tarafından bu kanunda ve diğer kanunlarda yazılı süreler içinde tamamlanarak incelenmeye hazır vaziyette bekletilir veya Sayıştayın bildireceği yere gönderilir.

Hesaplar görev başında bulunan sonuncu sayman tarafından hazırlanır ve verilir. Hesabın verilmemesinden doğan sorumluluk buna aittir.

Hesabını tamam olarak hazırladıktan sonra başka yere naklolan, emekliye ayrılan veya Bakanlık emrine alınan saymanlar, haleflerine verdikleri devir sırasında, hazırladıkları hesaplarını da devrederler ve bu husus devir tutanağında belirtilir.

Ölüm, sağlık durumu ve sair mücbir sebeplerle hesap vermeye muktedir olamayan veya hesap vermektan kaçınan saymanların hesapları bağlı buldukları dairelerce kurulacak bir kurul eliyle yeni saymana devredilir.

Saymanlığın başka bir saymanlığa katılması halinde, sayman o tarihe kadar ki hesabını yeni saymana devre, saymanlığın kaldırılması halinde ise, sayman bu hesabı üç ay içinde Sayıştaya vermeye zorunludur.

Sorumluluk halleri

Madde 45-Sorumlularca; gelir, gider, mal ve kıymetlerden mevzuata uygun olarak tahakkuk ettirilmediği, alınmadığı, harcanmadığı, verilmediği, saklanmadığı veya idare edilmediği Sayıştayca kesin hükme bağlananları, sorumlular keyfiyetin idarece kendilerine bildirilmesinden başlayarak üç ay içinde Hazineye ödemekle zorludurlar.

Sayıştayca haklarında verilen kesin hükümler sorumlulara ve ayrıca gerekli kovuşturma yapılmak üzere Maliye Bakanlığına 63 üncü madde uyarınca tebliğ edilir.

Malın ödettirilmesi, yok olma tarihindeki rayiç bedel üzerinden, bu tarih belli değilse malın satın alındığı tarih ile kaybolmanın tesbit edildiği tarih arasındaki en yüksek rayice göre bulunacak bedel üzerinden olur. Devlet mallarının hasara uğratılması halinde uygulanacak genel hükümler saklıdır.

(Son fıkra İptal: Anayasa Mahkemesinin 6/3/1973 tarih ve E. 1972/56, K. 1973 /11 sayılı kararı ile.)

Hesapların incelenmesi

Madde 46 - Sayman hesaplarından hangilerinin merkezde veya hesap yerlerinde inceleneceğine Genel Kurul karar verir.Bu hesaplar Birinci Başkanın görevlendireceği denetçiler tarafından incelenir.

Ancak, kayıtlı mallarının değerleri toplamı 500.000 lira ve daha yukarı olan mal saymanlıkları yerinde denetlenir.

Merkezde incelenmekte olan saymanlık hesaplarından herhangi birinin yerinde incelenmesine ilgili denetçinin istemi üzerine hesabın bağlı bulunduğu dairece karar verilebilir. Bu karar Genel Kurulca da uygun bulunduğu takdirde bu hesaplar Birinci Başkanın görevlendireceği denetçiler tarafından yerinde incelenir.

İnceleme sırasında;

1. Gelirlerin, alacakların ve her türlü hakların kanunlara, tüzüklere ve yönetmeliklere ve bütçedeki tertiplerine uygun olarak tahakkuk, takip ve tahsil edilip edilmediği,

2. Giderlerin,

a) Kanunlara, tüzüklere, yönetmeliklere ve bütçedeki tertibine,ödenğine ve kadroya uygun olarak harcanıp harcanmadığı,

b) Ödemenin istihkak sahiplerinin veya vekillerinin kimliği araştırılmak suretiyle yapılp yapılmadığı,

c)İdare hesabına giren bütün işlemlerin para ve sair kıymet hareketlerinin kanun, tüzük ve yönetmeliklerdeki hükümlere uygun bulunup bulunmadığı,

3. Taşınır ve taşınmaz malların giriş, saklanış, kullanım ve çıkışları ile bunların bulunması gerekli olan yerlerde tamamen mevcut olup olmadığı hususlarının yürürlükteki kanun, tüzük ve yönetmelik esaslarına göre yapılp yapılmadığı,

4. Yukarıdaki fıkralarda yazılı bütün işlem ve hesapların belgelere ve kayıtlarına uygun olup olmadığı,

Araştırılır.

Ödemelerin gerekçelerine uygunluğu

Madde 47 - Sayıştay,yapacağı incelemeler sırasında, denetimine giren bütün daire ve kurumların bütçelerine konulmuş olan ödeneklerin bütçede gösterilen iş, hizmet ve ihtiyaçlara harcanıp harcanmadığı hakkındaki görüşünü uygunluk bildirimlerine derceder.

Denetçi raporları

Madde 48 - Denetçiler kendilerine verilen hesapları bu kanunla diğer kanunlarda yazılı esaslar ve yönetmeliğindeki usuller gereğince inceler ve sonucu gösterir bir rapor düzenler. Bu

inceleme sırasında mevzuata uygun bulmadığı veya noksan gördüğü işler hakkında sorumluların yazılı savunmalarını alması ve düşüncesiyle birlikte raporda göstermesi şarttır.

Usulü dairesinde yapılan bildirim bilgi edinilmesinden itibaren en çok otuz gün içinde cevap vermeyen sorumluların savunmaları beklenmeyerek mevcut bilgi ve belgelere göre rapor düzenlemekle beraber, bunlar hakkında ayrıca bu kanun esaslarına göre disiplin veya ceza kovuşturulması isteminde bulunulur.

Bu raporlarda hesabın doğruluğu ve denklığı ve belgelerin tamam olup olmadığı ve inceleme neticesinde sorumluluğu gerektiren hususlar görülüp görülmediği ve ayrıca 28 inci maddenin birinci fıkrasının (B) ve (C) bendlerinde yazılı sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan teşebbüs ve kurumların harcama ve çalışmalarının kuruluş gayelerine uygun bulunup bulunmadığı da raporların sonunda açıklanır.

Bilgi ve belge verme zorunluluğu

Madde 49- Sorumlular veya diğer ilgili memurlar denetçilerin isteyeceği bilgiyi vermeye, kayıtlarla belgeleri geciktirmeksizin göstermeye veya vermeye mecburdurlar.

Sorumluların yanında bulunmayan belgeler ilgili dairelerden istenir. Sorumlular belgelerin asıllarını ve aslı gösterilemeyen belgelerin ikinci nüshalarını göstermek zorundadırlar.

Yukarıdaki hükme uymayanlar hakkında bu kanun esaslarına göre ceza veya disiplin kovuşturması yapılır.

Raporlar üzerinde yapılacak işlem

Madde 50- İncelenmesi bitirilen hesapların raporları ona ait cetvel ve belgelerle birlikte Birinci Başkanlığa verilir. Başkanlık bunları yargılanmak üzere dairelere verir.

Saymanlarla diğer görevliler hakkında uygulanacak cezalar

Madde 51- Hesabını kanun hükümleri dairesinde zamanında ve tam olarak vermeyen saymanlarla; Sayıştay denetimine giren daire ve kurumlar görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili dairelerince, hesabına veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir ve yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren saymanlar en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabını veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa bu defa ilgili dairelerince tayinlerindeki usule göre işten el çektilerinde haklarında gerekli kovuşturma yapılır.

Sayıştay ilâmlarının infazını izleyenler hakkında da aynı hükümler uygulanır.

Hesap vermeyen saymanlar

Madde 52- Emeklilik, Bakanlık emrine alınma ve benzeri sebeplerle hesabını devretmeden temelli veya geçici olarak vazifeden ayrılmış bulunan saymanlar hesaplarını verinceye kadar, aylık ve diğer istihkaklarının ödenmesi geciktirilir.

Başka vazifeye naklen atanan saymanlar da devrini vermedikçe yeni görevlerine başlayamazlar. İstifa suretiyle ayrılan saymanlardan devrini zamanında vermeyenler sonradan Sayıştay denetimine tabi daire ve kurumlarda bir göreve atanamazlar.

Ceza uygulaması hakkında Sayıştaya bilgi verilmesi

Madde 53- İlgili daireler 51 ve 52 nci maddeler hükümlerinin uygulanış ve sonucu hakkında Sayıştaya bilgi vermeye zorunludurlar.

Disiplin kovuşturması

Madde 54- Sayıştayın istemi üzerine 51 ve 52 nci maddeler hükümlerini uygulamayanlar hakkında dairelerince disiplin kovuşturması yapılır.

İkraz, istikraz, kredi ve avansların denetimi

Madde 55- a) Devletçe müessese ve fertlere ikraz ve t v z olarak verilip Hazinece açılacak hesaplara kaydedilen paralar, sayman hesapları arasında Sayıştayca incelenir ve izlenir.

Özel kanunlarla Hazinesinin kefalet ettiği istikraz muameleleri dahi Sayıştayca incelemeye ve izlemeye tabidir.

Bu inceleme neticeleri uygunluk bildirimlerine yazılır.

b) Genel ve katma b t celi dairelerce yapılan istikrazlarla alınan avanslar ve hizmet karşılığı olmayarak  ıkarılan Hazine bonoları miktar ve faizleri ve itfa bedelleri kanunlarındaki hükümlere göre Sayıştayca kaydolunur. İstikraz ve avans sözleşmeleri hakkında bağıtlama tarihinden ve Hazine bonoları hakkında imza ve ihraç tarihinden itibaren 3 ay içinde Sayıştaya bilgi verilir.

Bu konudaki inceleme sonuçları uygunluk bildirimlerinde gösterilir.

c) Kanunları gereğince mutemet ve müteahhitlere verilen avanslarla açılan krediler dahi Sayıştayca incelenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yargılama

Hesapların dairelerce incelenmesi

Madde 56- Daire başkanları dairelerine verilen hesap raporları hakkında savcının yazılı d şncesini alırlar.

Savcılıktan gelen raporlar daire başkanlığınca d şnencesi bildirilmek üzere üyelere verilir.

Üyeler kendilerine verilen raporlar üzerine gerekli incelemeyi yapar. Gerektiğinde raporda ilişkisiz görülen kısımların da her cihetine bakılıp bakılmadığını araştırır ve d şnencelerini yazmak suretiyle raporları Daire Başkanlığına geri verirler.

 yelerce raporlar üzerinde yapılacak inceleme sırasında lüzum görüleni üyenin teklifi  zerine Daire Başkanlığınca hesabın her cihetine bakılıp bakılmadığının araştırılması için uzman denetçilerden birine verilir. Uzman denetçi hesapta yeniden ilişikli hususlar görürse, usulü dairesinde sorumluların savunmasını alır ve yazacağı rapor, d şnencesi bildirilmek üzere savcılığa gönderilir. Savcılıktan gelen bu hesap dosyası Daire Başkanı tarafından tekrar üyeye verilir.

Hesapların yargılanması

Madde 57-  yelerin yazılı d şnencesi üzerine dairece hesabın yargılanmasına başlanır. Yargılama sırasında lüzum görülürse savcı davet edilerek d şnencesi sorulur.

Saymanın beraatine yeterli belgeler

Madde 58- Resmi daireler, mutemetlere veya istihkak sahiplerine posta veya bankalar vasıtasıyla gönderilen paralarla mukadder kıymetli senet veya ayniyata ait alındılar saymanın beraatine yeterlidir.

Merkez veya diğer saymanlıklar adına harcama yapılmış ve bunlara ait para yerine geçen evrak ve senetler yerlerine gönderilmişse merkez veya ilgili saymanın bunların alındığını bildiren belgeleri Sayıştaya göndermesi ödemeyi yapan saymanı beraat ettirir.

Bu belgeler gönderilmediği takdirde bunların postaya verildiği sırada yapılan tutanakların veya kaybolan evrakın resmi kayıtlarından alınacak onanmış önekleri dahi beraat için muteber sayılır. Ancak bu evrak ve senetler kanun, nizam ve kararlara uygun değilse saymanın bu kanuna göre olan sorumluluğu devam eder.

Posta idarelerine tutanaklarıyla kıymetli posta paketi halinde teslim edilen paralar gönderildiği yerde tamam olarak  ıkılmazsa idare ve adliyece yapılacak soruştırmaya ve verilecek karara göre sorumluluk belli olur.

Belge ibraz edilememesi

Madde 59- Zaruri sebeplerle asılları veya ikinci nüshaları ibraz veya tevdi edilemeyen hallerde, hizmetin yapıldığını ve karşılığının hak sahibine verildiğini gösteren evraka, belgeye ve mevcut kayıt ve delillere göre, savcının düşüncesi alındıktan sonra sorumluların beraat veya zimmetine hükmedilir.

Olağanüstü hallerde belge ibraz edilememesi

Madde 60- Savaş, yangın, sel, deprem, idari ve askeri sebeplerle, tahliye gibi olağanüstü haller dolayısıyla veya çalınma ya da mücbir sebeplerle kaybolduğu anlaşılan belge ve kayıtların bulunmasına ve gönderilmesine imkan bulunmadığı idare kurullarınca tutanakla onanırsa, sayman mevcut delillere göre yargılanır.

Ancak yukarda yazılı hallerin vukuunda, saymanın durumu derhal yazı ile üstüne bildirmesi ve zimmetini ibra için 15 gün içinde bağlı olduğu bakanlık veya daireye başvurması şarttır. Bu takdirde saymanın beraata veya sorumluluğu bakanlık veya dairesinin düşüncesi alınmak suretiyle Sayıştayca hükme bağlanır.

Hüküm ve tutanaklar

Madde 61- (3162 S.K.4.Mad. ile değişik) Hesap ve işlemlerin yukarıdaki maddelere göre yargılanması sonunda beraat veya tazmin hükmü verilir. Bu hükümler dışında gerekli görülen hususların ilgili mercilere bildirilmesi kararlaştırılabilir.

Yargılama sırasında, mahkemelere veya yürütülen bir soruşturma için ilgili idari mercilere verilmiş olması nedeniyle belgeleri bulunmayan hesap ve işlemlerle yargılama konusu olan bir işleme ilişkin bilgi ve belgelerin yeterli görülmemesi ve kovuşturma veya soruşturma sonucunun beklenmesine gerek görülen hallerde, bu hususlara ilişkin hesap ve işlemlerin yargılanması durdurularak, sayman hesabı hakkındaki hükmün dışında bırakılabilir. Hüküm dışı bırakılan miktarlara ilişkin hesap ve işlemler, tamamlandıkları tarihten itibaren iki yıl içinde yargılanmadığı takdirde, 66 ncı madde hükmü uygulanır.

Verilen hüküm ve kararların özeti, daire başkanı tarafından rapora yazılıp imza edilir. Ayrıca tutanak yapılması ve daire başkanı ile üyeleri tarafından imza edilmesi lazımdır.

İlâmlar

Madde 62- İlâm müsveddeleri mahkeme kurulu tarafından görülüp imza edildikten sonra bundan gereği kadar ilam çıkarılır. Bu ilâmlardan ikişer nüshası daire başkanı ve üyeler tarafın-dan imza edildikten sonra imzalı nüshalardan birisi dairede alıkonulup diğeri ve imzasız nüshaları hesap dosyası ile birlikte Birinci Başkanlığa verilir. Bu ilamlar Birinci Başkan veya tevkil edeceği kimseler tarafından Sayıştay mührü ile mühürlenip imza edildikten sonra mahkeme kurulu tarafından imzalı nüshası genel sekreterlikçe saklanır.

İlâmların bildirilmesi ve tadvizi

Madde 63- Sayıştay ilâmlarının birer nüshası sorumlulara, birer nüshası sorumluların bağlı olduğu bakanlık veya daireye, iki nüshası da, bir nüshası ilgili saymanlığa gönderilmek üzere, Maliye Bakanlığına ve bir nüshası da Savcılığa usulüne göre tebliğ olunur.

Sayıştay daireleri veya temyiz kurulundan verilen kararlar müphem ise taraflardan her biri; tadvizini yahut iki tarafın adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaları sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesini isteyebilirler.

Tadviz veya düzeltme dilekçeleri karşı taraf sayısından bir nüsha fazlasıyla verilir.

Kararı vermiş olan daire veya Temyiz Kurulu işi inceler ve lüzum görürse dilekçenin bir nüshasını, tayin edeceği süre içerisinde cevap vermek üzere, diğere tarafa tebliğ eder. Cevap iki nüsha olarak verilir; bunlardan birisi tadviz veya düzeltmeyi isteyen tarafa gönderilir.

Görevli daire veya kurulun bu husustaki kararı taraflara tebliğ olunur.

Tadviz, kararın yerine getirilmesine kadar istenebilir.

İlâmların infazı

Madde 64- Sayıştay ilâmları kesinleştikten sonra 45 inci madde gereğince yerine getirilir. İlâmların yerine getirilmesini izlemekten, ilâmların gönderildiği dairelerin en büyük amiri sorumludur.

İlâmlarda gösterilen zimmet ve tazminlerde zimmetler vukuu tarihinden; tazminler ise hükmedildikleri tarihten itibaren faize tabi olarak, İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.

Ancak, bu suretle eklenecek faizin tutarı, zimmet veya tazminine karar verilen miktarın % 10 unu geçemez.

Suç teşkil eden fiiller

Madde 65- Harcamadan önce vize için Sayıştaya gönderilmiş olan tahakkukat belgelerinin ve harcamadan sonra sayman hesaplarının incelenmesi esnasında suç teşkil eden bir fiile rastlandığı takdirde, ilgili denetçi tarafından derhal deliller tesbit edilerek durum, Birinci Başkanlığa bildirilir. Birinci Başkanın görevlendireceği hesap mahkemesince kamu davası yönünden kovuşturma yapılmasına karar verilmesi halinde de işlemler evrak veya hesabın bu kısmı, gereği yerine getirilmek üzere toplanan ilk delillerle birlikte sorumluların bağlı olduğu daireye veya Cumhuriyet Savcılığına verilir. Genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştayın, hesap ve işlemler yönünden denetimine ve hükmüne engel değildir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

Hükmen onanma

Madde 66- Saymanların hesapları Sayıştaya noksansız verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde yargılanmadığı takdirde hükmen onanmış sayılır.

(3162 S.K.5.Mad.ile ek.) Şu kadarki, sayman hesabını oluşturan cetvellerle eki belgelerdeki maddi hata ve tutarsızlıklar nedeniyle hesabın hükme bağlanmaya elverişli görülmediğinin daire kararıyla saptanması halinde, sayman hesabının verilme tarihi, hesabın tam ve doğru olarak düzenlendikten sonra Sayıştaya geldiği tarihtir.

Kanun Yolları

1.Temyiz

Temyiz mercii

Madde 67- Sayıştay dairelerince verilen ilâmlar Sayıştay Temyiz Kurulunda temyiz olunur. Bu kurulca verilen kararlar kesindir.

Temyiz sebepleri

Madde 68- Sayıştay dairelerinin ilâmları;

a) Kanuna aykırılık,

b) Yetkiyi aşmak,

c) Yargılama usullerine riayet etmemek gibi sebeplerle 63 üncü maddede yazılı ilgililer tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz süresi ilgiliye ilâmın tebliğinden itibaren doksan gündür.

Temyiz isteği

Madde 69- Temyiz isteği dilekçe ile yapılır. Dilekçeye ilgililer tarafından itirazlarını ispat edecek belgeler bağlanır. Temyiz evrakının suretleri karşı tarafın sayısınca verilir.

Temyiz dilekçesiyle buna bağlı evrak karşı tarafa tebliğ olunur. Tebliğden itibaren otuz gün içinde cevap verilebilir. Bu cevaplar da temyiz edene tebliğ olunur. Temyiz eden de buna onbeş gün içinde cevap verebilir. Bu cevaplar da karşı tarafa tebliğ olunur. Buna da onbeş gün içinde cevap verilebilir.

Temyiz isteğinin karara bağlanması

Madde 70- Cevaplar alındıktan sonra veya taraflardan biri süresi içinde karşılık vermediği takdirde temyiz incelenmesi yapılarak karara bağlanır.

Temyiz dilekçesinin verileceği yerler

Madde 71- Temyiz dilekçesi ve lâyhalar Sayıştay Başkanlığına verilir. Merkezde bulunmayanlar, temyiz dilekçelerini, Sayıştaya gönderilmek üzere buldukları yerin en büyük mülkiye memuruna da verebilirler.

İlgililer isterlerse evrakın alındığına dair kendilerine bir alındı verilir.

Murafaa

Madde 72- Taraflar yazı ile isterler veya Temyiz Kurulu lüzum görürse tarafları veya bir tarafı davet ederek savunmalarını dinler ve açıklama isteyebilir.

Temyiz Kurulu kararı

Madde 73- Temyiz Kurulu temyiz olunan hükmü olduğu gibi veya düzelterek tasdik eder, kaldırır ya da bozar. Bozma halinde evrak yeniden karara bağlanmak üzere o kararı veren daireye gönderilir.

Daire ilk kararında direktir ve bu direktme üzerine temyiz olunarak tekrar Temyiz Kurulunca bozma kararı verilirse daire bu karara uymak zorundadır.

(3162 S.K.6.Mad.ile ek.) Temyiz Kurulunun tazmin hükmünün kaldırılmasına ilişkin kararları, temyiz konusu ilâm maddesindeki bütün sorumluları kapsar.

2. Yargılamanın iadesi

Yargılamanın iadesi sebepleri

Madde 74- Aşağıdaki sebepler üzerine savcı, hükümlü, hükümlünün bağlı olduğu bakanlık veya daire ya da Maliye Bakanlığı tarafından yargılamanın iadesi istenebileceği gibi Sayıştay dairelerince de doğrudan doğruya buna karar verilebilir. Yargılamanın iadesi sebepleri şunlardır :

- a) Hesapta maddi hata bulunması, noksan veya mükerrerlik olması,
- b) İbraz edilen belgede sahtecilik bulunup da hükme etki yapmış olması,
- c) İnceleme veya yargılama sırasında görülmeyen yanlış veya usulsüz bir işlemin hükümden sonra meydana çıkmış olması,
- ç) Hükme tesir edebilecek bazı belgelerin inceleme ve yargılama sırasında bulunmayıp, hükümden sonra meydana çıkması,
- d) Hükme esas tutulan bir ilâmın bozulma suretiyle ortadan kalkmış olması,
- e) Kesin hesapların incelenmesi sonunda Genel Kurulca, bütçe tertip ve mahsubuna ilişkin daire kararlarının aksine karar verilmiş olması.

(3162 S.K.7.Mad.ile değişik) Yargılamanın iadesi isteminde bulunma süresi ilâmın tebliği tarihinden itibaren beş yıldır. Bu süre, hükmen onanmış hesaplarda hesabın onandığı tarihten başlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden kesin hesabın onanmış olması şahıs borçlarına etkili değildir.

Yargılamanın iadesi isteminin görüşülmesi

Madde 75- Yargılamanın iadesi istemi, hükmü veren dairece incelenir ve ilk olarak yargılamanın iadesi lüzumuna karar verilir. Bu karardan sonra iade olunan hususlara inhisar etmek şartıyla yargılama yapılır.

İcranın geciktirilmesi

Madde 76- Yargılamanın iadesi dileğinde bulunmak icrayı alıkoymaz. İade dilekçesini inceleyen daire, gerekli gördüğü takdirde, kanunen muteber teminat karşılığında, icranın geciktirilmesine karar verebilir.

3. Karar düzeltilmesi

Karar düzeltilmesi sebepleri

Madde 77-(3162 S.K.8.Mad.ile değişik) Temyiz Kurulu kararları hakkında 63 üncü maddede sayılan ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere aşağıdaki sebeplerle karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler:

- Hükmün esasına etkili iddia ve itirazların kararda karşılanmamış olması,
- Bir kararda aynı konu hakkında birbirine aykırı hükümler bulunması,
- Temyiz incelemesi sırasında hükmün esasını etkileyen belgelerde hile ve sahtekarlığın ortaya çıkmış olması,
- Temyiz sebeplerinden en az birinin mevcut olması.

Karar düzeltilmesi istemi ve incelemesi

Madde 78- (3162 S.K.9.Mad. ile değişik) Karar düzeltilmesi istem ve incelenmesi temyiz şekil ve usulleri dairesinde yürütülür.

Karar düzeltilmesi istemi, kesin hükmün yerine getirilmesine engel değildir.

Verilen karar, ilgililere tebliğ edilir.

Bu kanunda hüküm bulunmayan haller

Madde 79- Kanun yollarına başvurma hallerinde bu kanunda yer almamış olan hususlar hakkında Hukuk Muhakeme Usulleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

İçtihadın birleştirilmesi

Madde 80- İşin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde aynı konu hakkında dairelerce veya Temyiz Kurulunca verilen ilâmlar birbirine aykırı ise, Birinci Başkan bu ilâmları içtihadın birleştirilmesi için Genel Kurula verir.

Birinci Başkan birleşmiş içtihadın değiştirilmesi için de istemde bulunabilir.

İçtihadın birleştirilmesi ve değiştirilmesi kararları ile 18 inci madde gereğince alınan Genel Kurul kararları Resmi Gazete ile yayınlanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Genel uygunluk bildirim ve Sayıştay raporları

Genel uygunluk bildirimleri

Madde 81- (3162 S.K.10.Mad. ile değişik) Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kesin hesap kanunu tasarılarının bir nüshası da Sayıştaya verilir. Genel uygunluk bildirimleri, bu tasarıların Sayıştaya verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Kesin hesap kanunu tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez. Genel uygunluk bildirimlerinin sunulmasından sonra denetim ve yargılama sonucunda kesin hesaplara ilişkin olarak ortaya çıkacak bulgular ilk genel uygunluk bildirimini ile birlikte ek olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Genel bütçe dışındaki idarelerin kesin hesapları

Madde 82- (3162 S.K.17.Mad. ile kaldırıldı)

İlâmların infaz cetveli

Madde 83- (3162 S.K.11 Mad. ile değişik) Kesin hesap Kanunu tasarılarına, kesin hesapların ait olduğu yılın sonuna kadar kesinleşmiş Sayıştay ilâmlarının yerine getirilme oranını gösteren bir cetvelin bağlanması şarttır.

Kesin hesap kanun tasarılarının Millet Meclisine sunulabilmesi

Madde 84- (3162 S.K.17.Mad. ile kaldırıldı)

Genel uygunluk bildirimlerinin hazırlanması ve görüşülmesi

Madde 85-(3162 S.K.12.Mad. ile değişik) Başkanlıkça görevlendirilen denetçiler tarafından, kesin hesap kanunun tasarılarında gösterilmiş bulunan genel ve katma bütçelerin uygulanma sonuçları ve genel hesaplar, sayman hesapları esas alınarak saptanan sonuçlarla karşılaştırılır ve bunların uygunluk derecesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine duyurulması gereken diğer hususlar da belirtilerek düzenlenecek genel uygunluk bildirim taslaklarını içeren raporlar Başkanlığa verilir.

Bu raporlar Genel Kurulda görüşülerek genel uygunluk bildirimlerinin son biçimi saptanır.

Raporların Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Maliye ve Gümrük Bakanı adına bir yetkili Sayıştay Savcısı ve gerekli görülürse, ilgili daire veya kurum adına bir yetkili de bulunur.

Üye raporları ve bunların Genel Kurulda görüşülmesi

Madde 86- (3162 S.K.17.Mad. ile kaldırıldı)

Devlet mallarıyla bazı idare ve kurumlar hakkında Sayıştay raporları

Madde 87- (3162 S.K.13. Mad. ile değişik) Genel ve katma bütçeli dairelerin mal hesaplarıyla bu daireler dışında kalan idare ve kurumların sayman hesaplarının incelenme sonuçları hesap devrelerine göre raporlarla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Aynı bütçe rejimine tabi olan idare ve kurumlar için tek rapor da düzenlenebilir.

Sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan kurum ve teşebbüslere ilişkin raporlarda bunların faaliyetlerinin kuruluş gayelerine uygun olup olmadığı belirtilir.

Mevzuata uygun görülmeyen işlemler

Madde 88- İnceleme ve denetleme sırasında, hesap ve işlemlerden mevzuata uygun görülmeyenlerden Sayıştay Genel Kurulunca gerekli görülenler hakkında bu husustaki Sayıştay mütalâasıyla birlikte bir raporla Birinci Başkanlıkça Cumhuriyet Senatosuna ve Millet Meclisine bilgi verilir.

ONUNCU BÖLÜM

Bütçe, personel ve özlük işleri

Bütçe

Madde 89- Sayıştay, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir.

Birinci Başkanlıkça Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sayıştay bütçesi, genel bütçe kanunu tasarısına ithal edilmek üzere, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi bütçeleriyle birlikte Bütçe Karma Komisyonuna verilir ve bir sureti de Maliye Bakanlığına gönderilir.

Sayıştayın muhasebe işleri, Millet Meclisi Saymanlık Müdürlüğünce yönetilir.

Çeşitli kanunların Bakanlar Kurulu Kararına lüzum gösterdiği işlerden Sayıştay hizmetleriyle ilgili olanlar, Sayıştay Genel Kurulunun idari işler niteliğindeki kararlarıyla yürütülür.

(3677 S.K.4.Mad. ile ek.) Sayıştay Bütçesinin ita amiri Sayıştay Birinci Başkanıdır.

Meslek mensuplarının teminatı, işten el çektirme

Madde 90- Sayıştay meslek mensuplarının görevlerine, bu kanunda yazılı haller ile Devlet memurluğundan çıkarılmayı gerektiren haller dışında son verilemez. Aylık ve başka hakları elinden alınamaz. Meslek mensupları için tesis edilmiş sınıflardan başka bir sınıftaki görevde çalıştırılmazlar.

Ancak, sağlık bakımından görevlerini yerine getiremeyecek durumda oldukları tam teşekküllü Resmi Sağlık Kurulu raporuyla anlaşılana kadar, buldukları derecede yaş haddini doldurdukları halde bir üst dereceye yükselemeyenlerin görevine Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla son verilir.

(1260 S.K.16.Mad. ile değişik) Haklarında disiplin veya ceza kovuşturması yapılmasına karar verilen raportör, uzman denetçi, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarının görevleri başında kalmalarında soruşturmanın veya hizmetin gereği bakımından sakınca görülürse, Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararıyla geçici bir süre için işten el çektirilebilir.

İşten el çektirme ve tekrar işe başlatma ve bunlarla ilgili diğer hususlar hakkında Devlet Memurları Kanununun görevden uzaklaştırılma bölümündeki hükümler uygulanır.

Aylıklar

Madde 91- Başkan ve üyeler birinci derecede memur aylıkları tutarını alırlar. Bu suretle alınan aylıklar, bunların emekliliklerinde ve diğer memuriyetlere geçmelerinde kazanılmış hak sayılmaz. Bu gibilerin emekliliklerinde ve diğer memuriyetlere geçmelerinde hizmet sürelerine göre kazandıkları derece aylıkları esastır.

Daire başkanları ve üyelerin izin ve geçici görevleri Birinci Başkanın onayıyla olur. Birinci Başkan hakkında bu hüküm kendiliğinden uygulanır.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları ile savcı ve savcı yardımcılarında yükselme sürelerini dolduranların buldukları kadroda üst derece aylığı verilerek veya üst kadroya atanarak yükselmelerinde yeterlik esastır. Yeterlik sicillerine göre belli olur.

Bunların yükselebilmeleri, üst üste iki sicillerinin olumlu olmasına bağlıdır. Üç sicil döneminde iki olumlu sicil alanlar da yükselebilirler.

Boşalan bir üst kadroya atanmada aynı derecede yeterli olanlar birden fazla ise; disiplin cezası almamış bulunmak, mesleki inceleme ve yayınlarda bulunmuş olmak, bir yabancı dilden Devlet dil imtihanını kazanmış olmak ve kıdem tercih sebepleri sayılır.

Tercih sebepleri yoksa yapılacak sınavda üstün başarı gösterenler yükseltilir.

(1260 S.K.16.Mad. ile değişik) Raportör, uzman denetçi, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarının yükseltme işleri Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla olur.

Savcı ve savcı yardımcılarının yükselme işleriyle diğer özlük işleri Maliye Bakanlığına aittir. Ancak yıllık ve mazeret izinlerinin verilmesi Sayıştay Birinci Başkanının uygun görmesine bağlıdır.

Ödenekler

Madde 92- Sayıştay mensuplarından;

a) **(1260 S.K.16.Mad. ile değişik)** Sayıştay Birinci Başkanı ile daire başkanlarına, üyelere, savcıya her ay aylıklarından ayrı olarak kadro aylık tutarlarının yüzde altmış oranında,

b) **(1260 S.K.13.Mad. ile değişik)** (a) fıkrasında sayılanlar dışında kalan meslek mensupları ile savcı yardımcılarında işgal ettikleri kadro aylık derecelerinin tekabül ettiği derecede bulunan adliye hâkim ve savcıları ile yardımcılarında verilen ödenek miktarları esas olmak üzere Adliye Hâkim ve Savcıları hakkındaki Kanun hükümleri gereğince ödenek verilir.

Ancak, denetçi yardımcılarında, denetçi kadroları karşılık gösterilmek suretiyle atanmış bulunanlar, Denetçi Yardımcısı ödeneğini alırlar.

Uzman denetçiler, Genel Kurul, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu Başraportörleri ve Savcı Başyardımcıları ile Raportör, Başdenetçi ve Savcı Yardımcılarından üçüncü ve daha yukarı derece aylığı alanlar birinci sınıfa ayrılmış hakimlerin ödeneğini alırlar.

c) Sair Sayıştay mensuplarına ekli üç no.lu cetvelde yazılı miktarlarda ödenek verilir.

Ödeneğe hak kazanılması aylık hükümlerine tabidir.

Ancak, diğer bir göreve vekillik halinde yalnız bir yönden ve yüksek olanının ödeneği verilir.

Başka görev yasağı

Madde 93- Özel bir kanun ile olmadıkça Sayıştay mensupları resmi veya özel daire ve kurum ve kurullarda ve özel kişiler yanında paralı ve parasız hiçbir görev alamazlar.

Bu maddeye aykırı hareket edenler istifa etmiş sayılırlar. Bu husus disiplin kurullarınca karara bağlanır. Genel hükümler saklıdır.

(Değişik : 4/7/1996-4149/6 md.) Ancak, kooperatif şirketleri ve hayır kurumlarının yönetim kurullarında görev alanlar, ilmi ve mesleki araştırma ve yayınlarda bulunanlar, davet oldukları milli ve milletlerarası kongre, konferans ve toplantılara katılanlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Meslek mensuplarının sicilleri

Madde 94- (Değişik birinci ve ikinci fıkra: 26/6/1996 - 4149/7 md.; İptal Ana. Mah.'nin 20/11/1996 tarih ve E. 1996/58, K. 1996/43 sayılı Kararı ile.)

Ayrıca, yerinde inceleme sonucunda yerinde inceleme grup şefi tarafından grubundaki görevliler hakkında sicil düzenlenir.

Görevlerinde başarı gösteremedikleri veya yükselmeye yeterli olmadıkları yolunda sicil alanlara ve yeterli buldukları halde diğerlerinin tercihi sebebiyle yükseltilmeyenlere durum Birinci Başkan tarafından gizli olarak bildirilir.

Üç defa üst üste olumsuz sicil alan meslek mensuplarına, Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayı üzerine emekliliklerini istemeleri veya istifa etmeleri bildirilir. Bir ay içinde bu davete uymayanlar istifa etmiş sayılırlar.

Yukarıda öngörülen hususların uygulama şekli İç Yönetmeliğinde belirtilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Disiplin ve ceza kovuşturması

Başkanlarla üyeler hakkında disiplin kovuşturması

Madde 95- A) Sayıştay daire başkanları ve üyelerinin görevlerinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan veya hizmetin aksamasını mucip olan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, Birinci Başkan durumu inceledikten sonra sonucuna göre, haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Birinci Başkanın yukarıda yazılı hal ve hareketlerinin görülmesi veya öğrenilmesi halinde, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı, olayı Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

B) Yüksek Disiplin Kurulu, her takvim yılı için Sayıştay Genel Kurulunca her daireden seçilecek birer üye ile daire başkanları arasından seçilecek beş daire başkanından kurulur.

Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır.

Başkan veya üyelerden herhangi biri kurula katılmadığı veya boşalma olduğu hallerde başkan veya üyenin bağlı bulunduğu dairenin en kıdemli üyesi kurula katılır.

Kararlar üçte iki çoğunlukla verilir.

Haklarında isnatta bulunulanlar, Disiplin Kurulu üyesi ise, kurula katılamazlar.

C) Yüksek Disiplin Kurulu, eldeki bilgi ve delillere ve isnat olunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına yer olup olmadığını takdir eder.

Kurul, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verirse, kurul dışındaki daire başkanları ve üyeler arasından seçeceği üç kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir.

Soruşturmayı yapmakla görevlendirilenler, ilgiliye isnat olunan hal ve hareketi bildirerek savunmasını alırlar; lüzum gördükleri kimseleri andla dinler, konu ile ilgili bilgileri toplar ve sübut delillerini tespit ederler.

Bütün daire, teşekkül ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler, sorulan hususlara cevap vermek ve diğer istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

Soruşturmayı yapanlar, yaptıkları soruşturmaları ve elde ettikleri bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezaları verilmesine yer olup olmadığı hakkındaki kanaatlerini belirten bir rapor hazırlayıp müsbet evrak ve belgeleri bu rapora bağlayarak Yüksek Disiplin Kuruluna verirler.

D) Kurul başkanı, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve on günden az olmamak üzere tayin edeceği süre içinde yazılı savunmasını vermeye kendisini davet eder.

Kurul başkanı, soruşturma dosyasını Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden birine havale eder.

Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine ve derinleştirilmesine karar verir.

İlgili, bu dosyayı raportörün önünde inceleyebilir.

E) Yüksek Disiplin Kurulu, isnat olunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verir.

Kurul bu hal ve hareketleri sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre ilgilinin uyarılmasına veya görevine son verilmesine karar verir.

İlgilinin uyarılmasına karar verildiği takdirde, kurul kararı Birinci Başkan tarafından ilgiliye tebliğ edilir. Karar, Birinci Başkan hakkında ise, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanınca tebliğ olunur.

F) Yüksek Disiplin Kurulunca hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davete karar verilmesi halinde, olay en geç bir hafta içinde bir defa da Sayıştay Genel Kurulunda görüşülür. Bir haftalık müddet, kanuni tatillere ve 101 inci madde gereğince çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa, bu tatillerin bitimi tarihinden başlar.

Genel Kurul, Yüksek Disiplin Kurulu kararını ya onaylar veya ilgilinin uyarılmasına karar verir.

Bu halde Genel Kurul, hastalık, geçici görev ve izin gibi kanuni sebeplerle vazife başında bulunamayan üyeler dışındaki üyelerin tamsayısı ile toplanarak üçte iki çoğunlukla karar verir. Hakkında kovuşturma yapılan üye toplantıya katılamaz.

Genel Kurul kararı ilgiliye yukarıda açıklanan esaslar dairesinde tebliğ edilir.

G) İlgili, emekliliğini istemeye veya istifa etmeye davete dair olan karara, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Bir aylık süre için ilgili izinli sayılır.

İlgili görevine son verilmesi kararına tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Bir aylık süre için ilgili izinli sayılır.

Başkan ve üyeler hakkında ceza kovuşturması

Madde 96- Sayıştay Başkan ve üyelerinden birinin görevi ile ilgili veya görev sırasında işlediği bir suçtan dolayı Sayıştay Genel Kurulunca seçilecek üç daire başkanı ve iki üyeden kurulu bir heyet tarafından ilk kovuşturulması yapılarak hazırlanacak fezleke ile sair evrakı yargılamanın lüzum veya men'ine karar alınmak üzere Daireler Kuruluna verilir. Bu Kurulun vereceği yargılamanın men'ine dair olan karar kendiliğinden, yargılamanın lüzumuna dair olan karar itiraz üzerine Sayıştay Genel Kurulunca incelenir. İtiraz süresi kararın tebliği tarihinden itibaren onbeş gündür.

Genel Kurulca verilen yargılamanın men'ine dair karar kesindir.

Soruşturma kurulunun seçimine ilgililer ve yargılamanın lüzum veya men'i kararı görüşmelerine soruşturma kurulu üyeleri ile ilgililer katılamaz.

Yukarıdaki fıkrada yazılı olanların görev sırasında görevle ilgisi bulunmayan şahsi bir suç işlemleri halinde yargılamanın men veya lüzumuna karar verilmesi işlemi bu maddede yazılı usuller dairesinde yürütülür.

Daireler Kurulu kararları şahsi davacılar varsa onlara da tebliğ olunur.

Yargılamanın lüzumuna dair verilen kesin karar üzerine dosya Anayasa Mahkemesine tevdi olunur.

Bunların görevleri dışında şahsi bir suç işlemleri halinde yapılacak kovuşturmada Yargıtay üyelerinin şahsi suçlarının kovuşturmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları hakkında disiplin kovuşturması

Madde 97-Başkan ve üyeler dışındaki Sayıştay meslek mensuplarının;

A) Meslekin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan;

B) Hizmetin veya görevlerinin aksamamasını mucip olan, çalışma düzenini veya disiplini bozan hal ve hareketleri görülmesi veya öğrenilmesi üzerine Birinci Başkan durumu inceledikten sonra sonucuna göre haklarında bu kanun hükümleri uyarınca disiplin kovuşturması yapılmak üzere Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruluna bildirir.

Bu kurul eldeki bilgi ve karinelere ve isnat olunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder.

Kovuşturma yapılmasına karar verilirse, kurulca kurul dışından seçilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi ile bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden kurul tarafında soruşturma yapılır.

Soruşturma şekli ve raporun verilmesi, rapor üzerinde Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunca yapılacak işlemle diğer hususlar hakkında 95 inci maddede yazılı hükümler uygulanır.

Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunca dosya üzerinde gizli olarak yapılan inceleme ve görüşme sonunda isnat olunan hal ve hareket sabit görülmezse dosyanın işlemde kaldırılmasını, bu hal ve hareket sabit görüldüğü takdirde 98 inci maddede yazılı disiplin cezalarından birinin verilmesini karar altına alır.

Disiplin cezaları

Madde 98-Disiplin cezaları şunlardır.

A) Uyarma: Memura, görevinde daha dikkatli davranmasının gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama: Memura, görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C- Onbeş günlükü geçmemek üzere aylığının kesilmesi.

D) Kıdeminin durdurulması: Memurun bulunduğu derecedeki kıdeminin ilerlemesinin altı ay ile 1 yıl veya 2 yıl içinde durdurulmasıdır.

E) Göreve son verilme: Memurun görevine son verilmesidir.

İlgilinin karara karşı Danıştaya başvurusu halinde boşalan kadrosuna atanma yapılmaz.

97 nci maddede belirtilen disiplin kovuşturmasını gerektiren hallerin neler olduğu ve bunlara hangi disiplin cezasının verileceği iç yönetmelikle tesbit edilir.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları hakkında ceza kovuşturması

Madde 99- (1260 S.K.15.Mad. ile değişik) Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensuplarının görevleriyle ilgili veya görev sırasında bir suç işlemesi halinde Birinci Başkan tarafından görevlendirilecek bir üyenin Başkanlığında bir Uzman Denetçi, bir Başdenetçi veya Raportör-den teşekkül eden bir Kurul ilk soruşturmayı yaparak düzenleyeceği fezlekeyi Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruluna verir. Bu Kurul yargılamanın lüzumuna veya men'ine karar verir. (*)

(1260 S.K. 15. Mad. İle değişik) Karar sanığa, varsa şikayetçiye tebliğ edilir. İlgililerin, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karara itirazları halinde dosya bir defa da Yüksek Disiplin Kurulunda incelenir. Bu Kurulca da yargılamanın lüzumuna karar verilirse dosya Yargıtay'a tevdi olunur. Kurulca verilen kararlar ilgililere tebliğ edilir.

Yargılama Yargıtayın görevli ceza dairesinde yapılır.

Bunların kişisel suçlarının kovuşturulmasında ise 2 nci sınıfa mensup hakimlerin kişisel suçlarının kovuşturulmasına ilişkin hükümler uygulanır.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Sayıştay mensuplarının diğer hakları

Madde 100 - Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Sayıştay mensupları hakkında Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Çalışmaya ara verme

Madde 101 -(Değişik birinci cümle: 14/7/2004 – 5219/7 md.) Sayıştay Genel Kurulu, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu ve daireleri her yıl ağustosun birinden Eylülün beşine kadar çalışmaya ara verir. Bu müddet içinde Sayıştaya gelecek ivedili işlere bakmak ve gereken kararları vermek üzere sıra ile bir daire çalışmaya devam eder.

Ara verme süresi içinde görevli Daire Başkan ve üyeleri yılın diğer aylarında aynı müddetle izinlerini kullanabilirler.

(Ek: 7/3/1985 - 3162/15 md.) Çalışmaya ara verme süresince Daireler Kuruluna ilişkin görevlerden gecikmesinde sakınca görülenler görevli daire tarafından yerine getirilir. (96 ncı madde hükmü saklıdır.) İlgili idare ve kurumun istemde bulunması halinde görevli daire kararı, çalışmaya ara verme süresi bittikten sonra Daireler Kurulunda da görüşülür.

Belgelerin saklanması

Madde 102- Hesapla ilgili olarak Sayıştaya verilen her çeşit gider ve gelir evrakı ile her çeşit belgeler Sayıştayda saklanır. Bunların saklanma süreleriyle yokedilme usulleri hakkında Sayıştayın da mütalâası alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca hazırlanacak tüzükte yer alan esaslar uygulanır.

Kadro cetvelleri

Madde 103 - 30.6.1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanuna bağlı I sayılı cetvelin Sayıştay Başkanlığı kısmında mevcut ve sonradan çıkan kanunlarla yapılan ek kadrolar kaldırılarak yerine bu kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

Kaldırılan hükümler

Madde 104 - 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ile bu kanuna ek 5 Ocak 1953 tarihli ve 5999 sayılı Kanun, 8 Haziran 1956 tarihli ve 6736 sayılı Kanun ve 28 Şubat 1959 tarihli ve 7241 sayılı Kanun ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

Bu kanunun 28 inci maddesi gereğince Sayıştay denetimine tabi dairelerle bu dairelere bağlı sabit veya döner sermayeler veya fonlar üzerindeki Sayıştay denetimini kaldıran özel kanunların hükümleri de kaldırılmıştır.

12 Ocak 1961 tarihli ve 231 sayılı Kanunun ve bu Kanunun 7241 sayılı Kanuna atıf yapan hükümleri saklıdır.

Mali konularla ilgili tüzükler ve yönetmelikler hakkında istişari mütalâa

Madde 105 - Bakanlıklar ve Sayıştayın denetimine giren diğer idare ve kurumlarca mali konularda düzenlenecek yönetmeliklerle tüzükler, Sayıştayın istişari mütalâası alındıktan sonra yürürlüğe konulabilir.

Sayıştay bu mütalâyayı, istemin yapılması tarihinden başlayarak iki ay içinde bildirir.

Denetimi kolaylaştırıcı tedbirlerin alınması

Madde 106- Sivil ve askeri âmirlerle daire üstleri, yönetimleri altındaki saymanların, hesaplarını kanunla belirtilen süreler içinde tam ve noksatsız olarak hazırlayıp hazırlamadıklarını izlemek, inceleme görevi ile mahalline gelen Sayıştay denetçilerine gereken yardım ve kolaylığı sağlamak ve işin selâmeti ile ilgili tedbirleri almakla zorunludurlar.

Daire Başkanlarının seçimi

Ek Madde 1- (16/10/1981-2534/1 md. ile gelen Ek md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sayıştay Daire Başkanları, Sayıştay Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir. Seçilebilmek için üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyunu almak şarttır.

Bunların görev süresi (4) yıldır. Süresi dolan veya kendi isteği ile üyeliğe dönmüş olanlar yeniden seçilebilirler.

Seçim, görev sürelerinin bittiği tarihten, diğer sebeplerle boşalma halinde boşalmanın vuku bulunduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde yapılır. Çalışmaya ara verme müddeti, bu sürenin hesabında nazara alınmaz.

Daire başkanları, başkanlıktan ayrılmaları halinde boş üye kadrosu şartı aranmaksızın üyeliğe dönerler. Bunlara ilk boşalacak üye kadrosu tahsis edilir.

832 sayılı Sayıştay Kanununun bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 2- (7/3/1985-3162/16 md. ile gelen Ek 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sayıştay Kanununun çeşitli maddelerinde Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine sunulacağı belirtilen bildirim ve raporlar, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Aynı Kanunun bu organlara bıraktığı yetkiler Türkiye Büyük Millet Meclisince kullanılır; Sayıştay Kanununun Bütçe Karma Komisyonuna verdiği görevler, Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından yürütülür.

Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Sayıştay raporları genel görüşme konusu olur.

Bu yetki ve görevler, Kanunda veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde belirtilen usul ve esaslar dairesinde yerine getirilir.

Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluk hali

Ek Madde 3- (7/3/1985-3162/16 md. ile gelen Ek 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevlere ilişkin bir işlem dolayısıyla aynı mevzuatın yorumunda, Sayıştayın ve Danıştayın kesinleşmiş kararları arasında uyumsuzluk bulunduğu hakkında, 63 üncü maddede belirtilen ilgililerin 74 üncü maddedeki usul ve esaslar dairesinde başvuruları üzerine uyumsuzluğun bulunduğu tespit edilirse, Sayıştay kararı yargılamanın iadesi yoluyla görüşülerek uyumsuzluk Danıştay kararı doğrultusunda giderilir.

Uyumsuzluğun bulunmadığı hakkındaki Sayıştay kararına karşı 63 üncü maddede belirtilen ilgililerce Danıştaya başvurulduğu takdirde, bu hususa ilişkin Danıştay kararına uyulur.

Uyumsuzluğun mevcut olmadığı tespit edilinceye kadar Sayıştay ilamının yerine getirilmesi durdurulur.

Kıyafet

Ek Madde 4- (7/3/1985-3162/16 md. ile gelen Ek 3 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sayıştay meslek mensuplarının, savcı ve yardımcılarının resmi kıyafetleri ile bunların giyilme yer ve zamanları yönetmelikle düzenlenir.

Yabancı ülkelere gönderilme

Ek Madde 5- (Ek : 1/11/1990-3677/5 md.) Sayıştay Meslek Mensupları bilgi ve görgülerini artırmak veya meslekleriyle ilgili araştırma yapmak veya kurs ve öğrenim görmek için yabancı ülkelere iki yılı aşmamak üzere Sayıştay Başkanlığınca gönderilebilirler.

Yabancı ülkelere gönderilenlerin mali hakları, yükümlülükleri, giderlerinin karşılanması, aylık ve ödeneklerinin transferi konularında Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanun hükümlerine göre yabancı ülkelere gönderilenlerin derece yükselmeleri, kademe ilerlemeleri, emeklilik, aylık, ödenek ve diğer bütün özlük hakları ile yükümlülükleri devam eder.

Ek Madde 6- (12/4/1990-KHK-420/2 md. ile gelen Ek 1 inci md. hükmü olup 4/7/1996-4149/8 md. ile madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Birinci sınıfa ayrılabilmek için;

1- Birinci dereceye yükselmek,

2- Meslekte 16 yılını doldurmak,

3- Bilimsel güç ve yeteneği ile hizmet ve meslekteki başarısına göre emsali arasında temayüz etmiş olmak,

4- Kınama, aylıktan kesme ve kademenin durdurulması cezalarını aynı nev'iden olmasa bile birden fazla almayan, mesleğin vakar ve şerefine dokunan fiilleri veya kişisel haysiyet ve itibarını kıran davranışları sebebiyle veya görevle ilgili herhangi bir suçtan affa uğramış olsa bile, hüküm giymemiş olmak,

gerekir.

Birinci sınıfa ayrılma şart ve yöntemleri, Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde Sayıştay Genel Kurulunca belirlenir.

Ek Madde 7- (12/4/1990-KHK-420/2 md. ile gelen Ek 2 nci md. hükmü olup 4/7/1996-4149/8 md. ile madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sayıştay uzman denetçileri ve savcı yardımcılarında birinci sınıfa ayrılanlar hakkında, 270 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili hükümleri uygulanır.

Ön Seçim Geçici Komisyonu

Ek Madde 8- (Ek : 4/7/1996-4149/8 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılacak Sayıştay Birinci Başkanlığı ve Sayıştay üyeliği seçimleri için gerekli değerlendirmeleri yapmak ve aday belirlemek üzere Sayıştay Başkanı ve Üyeleri Ön Seçim Geçici Komisyonu kurulur.

Bu Komisyon, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri arasından, siyasi partiler ile bağımsızların Türkiye Büyük Millet Meclisindeki temsil güçleri oranında ve ad çekme usulü ile belirlenen onbeş kişiden oluşur. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı, kendi siyasi parti grubunun kontenjanından Ön Seçim Geçici Komisyonuna katılır ve başkanlık eder.

Ön Seçim Geçici Komisyonu mevcudun salt çoğunluğu ile toplanır. Sayıştay Birinci Başkan adaylarının seçiminde aday listesi, Sayıştay üye adaylarının seçiminde ise kontenjan gruplarına göre düzenlenen birleşik oy pusulası kullanılır. Aday seçimleri gizli oyla yapılır. Aday seçilebilmek için ilk turda üye tam sayısının salt çoğunluğu, ikinci turda oylamaya katılanların salt çoğunluğu aranır. İlk iki oylamada sonuç alınmadığı takdirde, geçerli oyların en yüksekini alanlar seçilmiş sayılır. Adayların belirlenmesi sırasında oylarda eşitlik olması halinde, eşit oy alanlar arasında yeniden oylama yapılır.

Ön Seçim Geçici Komisyonu gerekli gördüğü hallerde adaylarla mülakat yapabilir.

Kısmi denetim

Ek Madde 9- (Ek : 4/7/1996-4149/8 md.)

Sayıştay, denetimine tabi kurum ve kuruluşların hesap, işlem ve faaliyetlerini, idare hesabı dönemine bağlı olmaksızın yılı içinde veya yıllar itibariyle, Sayıştay Başkanının işin aciliyeti ve gecikmede sakınca bulunması halleriyle sınırlı olarak vereceği onayla, kısmi inceleme ve denetime tabi tutabilir. Bunlardan hangilerinin merkezde veya yerinde inceleneceğine Birinci Başkan karar verir. Bu inceleme ve denetim sonuçları Dairelerce öncelikle hükme bağlanır. İlgili hesabın bilahare yargılanması halinde, önceden yargılanmış olan söz konusu işlemler tespit edilerek geriye kalanlar için hüküm tesis edilir.

Verimlilik ve etkinlik değerlendirmesi

Ek Madde 10- (Ek : 4/7/1996-4149/8 md.)

Sayıştay, denetimine tabi kurum ve kuruluşların kaynakları ne ölçüde verimli, etkin ve tutumlu kullandıklarını incelemeye yetkilidir. Bu inceleme sonuçları Sayıştay Birinci Başkanı tarafından bir değerlendirme raporuyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Bu raporlar ile bu Kanunda öngörülen genel mahiyetteki diğer raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülür ve Komisyon önerisi ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulur.

Mahalli İdarelerin sözleşmelerinde tescil sınırı

Ek Madde 11- (Ek : 4/7/1996-4149/8 md.)

İl Özel İdareleri ve Belediyelerin harcamaya ilişkin olarak yapacakları sözleşmelerle her türlü bağitlardan hangilerinin tescilden istisna edileceği, bunların niteliği, konusu ve tutarı dikkate alınarak Sayıştay Başkanlığının önerisi üzerine, her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilir.

Ek Madde 12 – (Ek : 7/8/2003 - 4963/7 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma, soruşturma ve ihtisas komisyonlarının kararına istinaden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının talebi üzerine Sayıştay, talep edilen konuyla sınırlı olmak kaydıyla denetimine tâbi olup olmadığına bakılmaksızın özelleştirme, teşvik, borç ve kredi uygulamaları dahil olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hesap ve işlemleri ile aynı usule bağlı olarak, kullanılan kamu kaynak ve imkânlarından yararlanma çerçevesinde her türlü kurum, kuruluş, fon, işletme, şirket, kooperatif, birlik, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküllerin hesap ve işlemlerini denetleyebilir. Denetim sonuçları, ilgili komisyonlarda değerlendirilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Silâhlı Kuvvetlerin elinde bulunan Devlet mallarının denetlenmesi, millî savunma hizmetlerinin gerektirdiği gizlilik esaslarına uygun olarak yapılır. Bu denetimin yapılmasına ilişkin esas ve usuller, Genelkurmay Başkanlığının ve Sayıştayın görüşü alınmak suretiyle Millî Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca kabul edilen "GİZLİ" gizlilik dereceli bir yönetmelikle düzenlenir.

Sayıştay Birinci Başkanı, Sayıştay Kanunu gereğince yapılacak denetimler sırasında gerekli görmesi halinde, meslek mensuplarıyla birlikte Sayıştay dışından uzman çalıştırmaya yetkilidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden gelen denetim taleplerine Sayıştayca öncelik verilir. Bu taleplerin Sayıştayca ne şekilde karşılanacağına ilişkin esas ve usuller ile Sayıştay dışından Birinci Başkanca uzman görevlendirilme esas ve usulleri Sayıştayca düzenlenecek yönetmeliklerde tespit edilir.

Cumhurbaşkanlığı bu madde kapsamı dışındadır.

Geçici Madde 1- Bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl ile önceki yıllara ait hesap ve işlemlerin denetiminde ve yargılanmasında eski hükümler uygulanır.

Geçici Madde 2- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile daire ve kurulların bu kanunla gösterilen esaslara göre kuruluşu tarihine kadar toplanmalarında, 2514 sayılı Kanunun bu konuya ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ancak, Genel Kurulun, daire başkanı ve üye adayları seçimi için toplanmasında vekil üyeler Kurula katılamazlar ve Genel Kurul görev başındaki üyelerin tam mevcudiyyle toplanır.

Geçici Madde 3- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştayda görevli başkan ve üyelerle Savcı ve Genel Sekreter yeniden seçim ve atanma işlemine lüzum kalmadan bu kanunla kabul edilen kadro aylık ve ödeneklerini alırlar.

Bunların eski derecelerde geçen müddetleri yeni derecelerinde geçmiş sayılır.

Geçici Madde 4- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Sayıştay kuruluşunda görevli bulunan meslek ve yönetim mensupları, savcı yardımcılarını yeni bir atanma işlemine lüzum kalmaksızın bağlı (1) sayılı cetveldeki derecelerden kazanılmış unvanlarına uygun olanlara atanmış sayılırlar ve aylık ve ödeneklerinin ödenmesinde işe başlama kaydı aranmaz.

Bir üst sınıfa yükselmeye hak kazanmış olanların kazanılmış unvanları, bu üst sınıftır.

Ancak, ikinci fıkra gereğince başdenetçi veya uzman denetçi sınıflarının kazanılmış unvan sayılması Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararına bağlıdır.

Müktesep hakları olan aylıktan daha az bir aylıkla denetçi yardımcılığına atananlarla (35) lira aylıklı denetçi yardımcılığına atananların yeterlik sınavını verinceye kadar denetçi yardımcılığı kadrolarında geçirdikleri üç yıldan fazla süreleri halen buldukları barem derecelerinde geçen terfi sürelerine ve artanı da müteakip derecedeki terfi sürelerine eklenir.

Bu düzeltme sonunda geçmişe ait aylık isteminde bulunulamaz.

Geçici Madde 5- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştay kuruluşuna dahil kadrolarda çalışanların, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı kanunla tanınmış hakları saklıdır.

Halen Maliye Bakanlığı Teşkilatında ve Maliye Bakanlığınca atanan mali vazifelerde çalışan ve 90 liralık kadro aylığı müktesep hak olarak almış olan yüksek okul mezunları da bir defaya mahsus olmak üzere üye seçilebilirler.

Geçici Madde 6- 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğe girdiği 1/1/1950 tarihinden önceki hükümlere göre bağlanmış olan ve genel, katma ve özel bütçelerden ödenmekte bulunan emekli, dul ve yetim, vazife malullüğü, adi malullük, vatani hizmet aylıklarıyla 5434 sayılı Kanunun geçici 42 nci maddesi yoluyla veya 1/1/1950 tarihinden evvel tasfiye edilmiş olup da sonradan çeşitli kanunlarla yeniden bağlanan veya bağlanacak olan emekli, dul ve yetim aylıklarının tahsis ve düzeltme işlemlerinin inceleme ve tesciline Sayıştayca devam edilir.

Geçici Madde 7- Bu kanun gereğince düzenlenmesi gereken tüzük, yönetmelik ve genelgeler, işbu kanunun yayınlanması tarihinden başlayarak iki yıl içinde yürürlüğe girecek şekilde hazırlanır.

Geçici Madde 8- Anayasanın 116 ncı maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyelerin mali işlemlerinin denetlenmesine dair kanun yürürlüğe girinceye kadar, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ve bu kanuna ek kanunların il özel idareleri ve belediyelere ait hükümleri yürürlükte kalır.

Geçici Madde 9- 1 sayılı cetvelde gösterilen Sayıştay mensupları hakkında, Devlet Memurları Kanununun geçici 15 nci maddesi hükmüne göre bunların aylık ve ödeneklerini düzenleyen özel kanun yürürlüğe girinceye kadar, 1108 sayılı Maaş ve 3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanunlar ile bunların tadil ve eklerinin kendileri ile ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 10- 6 ncı maddeye göre Sayıştay Genel Kurulunca yapılacak ilk daire başkanlığı ve üye adayları seçimlerinde;

A) Seçim işlemi 5 defa tekrarlandığı halde, daire başkanlığı adaylığı için gerekli çoğunluk sağlanamadığından seçim tamamlanamazsa salt çoğunluk aranmaz. En çok oy alan seçilmiş sayılır.

B) Bu maddede tesbit edilen kontenjan 1/2 olarak uygulanır. Maliye Bakanlığı Teşkilatında evvelce en az beş yıl hizmet etmiş olup da halen başka kuruluşlarda bulunanlardan 4 üncü maddede Maliye mensupları için gösterilen görevlerde denk görevlerde bulunanlar da Maliye Bakanlığı kontenjanından üye seçimine katılabilirler.

Yürürlük

Madde 107- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 108- Bu kanun hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi yürütür.